

Dosarul nr. 2r-245/2022
2-19138486-01-2r-10052022

Prima instanță: Judecătoria Căușeni, sediul Central (S. Colun)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (M. Guzun, V. Sîrbu, V. Buhnaci)

DECIZIE

08 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorești

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând recursul declarat de către Nicolae Moisei, Maria Moisei, reprezentați
de avocatul Nicolae Agachi,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Moisei
Serghei și Moisei Olga împotriva lui Afteni Axenia, Afteni Clavdia, Afteni Dorin,
Afteni Ion, Afteni Valeriu, Afteni Valeriu, Afteni Gherman, Afteni Sergiu, Aftenii
Uliana, Aftenii Nicandru, Aftenii Zinaida, Arion Maria, Babin Mihail, Babin Piotr,
Babin Galina, Babin Gheorghe, Babin Ion, Babin Iuliana, Babin Liuba, Babin Mihail,
Babin Mihail, Babin Piotr, Babin Tamara, Baeș Achilina, Agapi Mariana, Moisei
Tatiana, Baeș Matriona, Baeș Lilian, Rusu Valentina, Baeș Vera, Balan Gheorghe,
Băeșu Mihail Emilian, Berlinscaia Angela, Berlinschi Mihail, Duca Lidia, Berlinschi
Nicolae, Berlinschi Anton, Berlinschi Raisa, Cornișel Vera, Nicolaev Antonina, Bichir
Aliona, Moisei Aliona, Mungiu Natalia, Platon Maria, Catruc Mihail, Cazacu
Gheorghe, Ceban Sergiu, Grițai Valentina, Ceban Iosif, Cebanu Ludmila, Chirman
Gheorghe, Ciobanu Petru, Cîrlig Petru, Cimacenco Elena, Crețu Mihail, Crețu Anna,
Crețu Maria, Sidorean Natalia, Popușoi Lidia, Gangan Gheorghe, Golub Vitalie,
Gondiu Maria, Luca Eudochia, Luca Vitalii, Perju Lilia, Luchianov Iurii, Mărjinean
Nicolai, Moisei Ala, Moisei Andrei, Giștemulte Constantin, Repcovschi Natalia,
Moisei Ecaterina, Moisei Ecaterina, Moisei Galina, Moisei Valeriu, Moisei Maria,
Moisei Victor, Duca Lidia, Moisei Maria, Moisei Maria, Iațco Victoria, Moisei
Nicolae, Moisei Mihail, Moisei Iulia, Moisei Vasile, Moisei Victor, Morari Toma,
Cebotari Larisa, Mungiu Maria, Mungiu Iosif, Pădurean Valentina, Mungiu Maria,
Mungiu Mihail, Mungiu Natalia, Mungiu Nicolai, Mungiu Valentin, Mungiu
Valentina, Nastas Maria, Nastas Vitalie, Osadci Alexei, Osadcii Dumitru, Gore
Nicoleta, Osadcii Nina, Osadcii Petru, Osadceia Raisa, Țvîgun Olga, Platon Andrei,
Platon Ana, Platon Victor, Lungu Victoria, Popovici Maria, Popovici Vasile, Postolachi

Nadejda, Prihodico Svetlana, Rîncău Lucia, Rîncău Ivan, Renchev Ivan, Rîncău Olga, Rîncău Serghei, Rogai Andrian, Rîncău Valeriu, Rîncău Vasile, Rîncău Vladimir, Rîncev Maria, Rogai Galina, Rogai Nicolai, Rogai Ion, Rogai Valentina, Roibu Nina, Şeremet Tatiana, Suvac Gheorghe, Suvac Zinaida, Cătănoi Tamara, Haritonenco Svetlana, Moisei Ion, Vasian Elena, Vasian Valeri cu privire la recunoaşterea valabilităţii tranzacţiilor de vânzare - cumpărare a cotelor părţi valorice, împotriva încheierii din 16 februarie 2022 a Curţii de Apel Chişinău,

c o n s t a t ă :

La 23 august 2019, Moisei Serghei şi Moisei Olga au depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Afteni Axenia, Afteni Clavdia, Afteni Dorin, Afteni Ion, Afteni Valeriu, Afteni Valeriu, Afteni Gherman, Afteni Sergiu, Aftenii Uliana, Aftenii Nicandru, Aftenii Zinaida, Arion Maria, Babin Mihail, Babin Piotr, Babin Galina, Babin Gheorghe, Babin Ion, Babin Iuliana, Babin Liuba, Babin Mihail, Babin Mihail, Babin Piotr, Babin Tamara, Baeş Achilina, Agapi Mariana, Moisei Tatiana, Baeş Matrona, Baeş Lilian, Rusu Valentina, Baeş Vera, Balan Gheorghe, Băeşu Mihail Emilian, Berlinscaia Angela, Berlinschi Mihail, Duca Lidia, Berlinschi Nicolae, Berlinschi Anton, Berlinschi Raisa, Corniţel Vera, Nicolaev Antonina, Bichir Aliona, Moisei Aliona, Mungiu Natalia, Platon Maria, Catruc Mihail, Cazacu Gheorghe, Ceban Sergiu, Griţai Valentina, Ceban Iosif, Cebanu Ludmila, Chirman Gheorghe, Ciobanu Petru, Cîrlig Petru, Cimacenco Elena, Creţu Mihail, Creţu Anna, Creţu Maria, Sidorean Natalia, Popuşoi Lidia, Gangan Gheorghe, Golub Vitalie, Gondiu Maria, Luca Eudochia, Luca Vitalii, Perju Lilia, Luchianov Iurii, Mărjinean Nicolai, Moisei Ala, Moisei Andrei, Giştemulte Constantin, Repcovschi Natalia, Moisei Ecaterina, Moisei Ecaterina, Moisei Galina, Moisei Valeriu, Moisei Maria, Moisei Victor, Duca Lidia, Moisei Maria, Moisei Maria, Iaţco Victoria, Moisei Nicolae, Moisei Mihail, Moisei Iulia, Moisei Vasile, Moisei Victor, Morari Toma, Cebotari Larisa, Mungiu Maria, Mungiu Iosif, Pădurean Valentina, Mungiu Maria, Mungiu Mihail, Mungiu Natalia, Mungiu Nicolai, Mungiu Valentin, Mungiu Valentina, Nastas Maria, Nastas Vitalie, Osadci Alexei, Osadcii Dumitru, Gore Nicoleta, Osadcii Nina, Osadcii Petru, Osadceia Raisa, Ţvigun Olga, Platon Andrei, Platon Ana, Platon Victor, Lungu Victoria, Popovici Maria, Popovici Vasile, Postolachi Nadejda, Prihodico Svetlana, Rîncău Lucia, Rîncău Ivan, Renchev Ivan, Rîncău Olga, Rîncău Serghei, Rogai Andrian, Rîncău Valeriu, Rîncău Vasile, Rîncău Vladimir, Rîncev Maria, Rogai Galina, Rogai Nicolai, Rogai Ion, Rogai Valentina, Roibu Nina, Şeremet Tatiana, Suvac Gheorghe, Suvac Zinaida, Cătănoi Tamara, Haritonenco Svetlana, Moisei Ion, Vasian Elena, Vasian Valeri cu privire la recunoaşterea valabilităţii tranzacţiilor de vânzare-cumpărare a cotelor părţi valorice.

Prin hotărârea din 02 februarie 2021 a Judecătorei Căuşeni, sediul Central, acţiunea a fost admisă, fiind recunoscută valabilitatea tranzacţiilor de vânzare-cumpărare a cotelor părţi valorice primite în natură de la CAP „Vicoran” din grajdul nr. 4 al fermei de lapte, amplasate în s. xxxx, r-nul xxxx, şi recunoscut dreptul de proprietate asupra acestor bunuri în mărime totală de 73 915 de lei, 92,56 % – cota-

parte din grajdul nr. 4 al fermei de lapte, contra sumei de 18524 (optsprezece mii cinci sute douăzeci și patru) lei.

Exprimându-și dezacordul cu soluția primei instanțe, la 09 decembrie 2021, Moisei Nicolae a depus cerere de repunere în termenul de apel împotriva hotărârii din 02 februarie 2021 a Judecătoriai Căușeni, sediul Central și cerere de apel nemotivată solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii instanței de fond.

La 09 decembrie 2021, Moisei Maria a depus cerere de repunere în termenul de apel împotriva hotărârii din 02 februarie 2021 a Judecătoriai Căușeni, sediul Central și cerere de apel nemotivată solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii instanței de fond.

Apelanții au solicitat repunerea cererii de apel în termen, invocând că, nu au cunoscut despre punerea pe rolul instanței de judecată a cererii de chemare în judecată depusă de Moisei Serghei și Moisei Olga, nu au fost citați la ședințele de judecată, și nici nu au participat la nici o ședință.

Au susținut că în adresa sa nu a parvenit hotărârea instanței de judecată, și la materialele cauzei lipsește dovada de comunicare a dispozitivului hotărârii judecătorești.

Prin încheierea din 16 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea înaintată de Moisei Nicolae și Moisei Maria privind repunerea în termen a cererii de apel și s-a restituit apelanților cererea de apel declarată împotriva hotărârii din 02 februarie 2021 a Judecătoriai Căușeni, sediul Central.

La 15 aprilie 2022, Nicolae Moisei și Maria Moisei, reprezentați de avocatul Nicolae Agachi au declarat recurs împotriva încheierii din 16 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând repunerea în termen a prezentului recurs, casarea încheierii instanței de apel și restituirea cauzei la Curtea de Apel Chișinău, la etapa primirii cererii de apel.

În motivarea recursului au menționat că, nu au participat la nici o ședință judiciară care a avut loc în cadrul căreia s-a examinat cererea de chemare în judecată și nu au fost prezenți la pronunțarea dispozitivului actului judiciar contestat.

Au susținut că în adresa dânilor nu a parvenit hotărârea din 02 februarie 2021 a Judecătoriai Căușeni, sediul Central.

Au indicat că instanța de apel a admis interpretarea eronată a normelor de drept procedural or, citarea părților în proces nu echivalează cu comunicarea actului judecătoresc.

La 10 mai 2022, în adresa intimațiilor a fost expediată copia recursului declarat de Nicolae Moisei și Maria Moisei, reprezentați de avocatul Nicolae Agachi, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței (f.d. 191-192, vol. II).

La 18 mai 2022, Moisei Olga și Moisei Serghei, reprezentați de avocatul Ion Cîrlig au depus referință prin care au solicitat respingerea recursului ca fiind neîntemeiat.

La 18 mai 2022, Babin Gheorghe a depus referință prin care a solicitat respingerea recursului cu menținerea hotărârii instanței de fond.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele cauzei atestă că copia încheierii din 16 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată în adresa recurenților prin intermediul oficiului poștal la data

de 28 martie 2022 (f.d. 178-181, vol. II), însă date privind recepționarea acesteia la materialele cauzei lipsesc.

Astfel, recursul declarat la 15 aprilie 2022, este în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Examinând recursul, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că acesta este neîntemeiat și urmează a fi respins, cu menținerea încheierii contestate, din următoarele motive.

Conform art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În corespundere cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 111 alin. (1-3) din Codul de procedură civilă prevede că, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.

Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade.

Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

În conformitate cu art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Conform art. 362 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

Conform art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Din actele dosarului se constată că dispozitivul hotărârii primei instanțe a fost pronunțat la 02 februarie 2021.

Deci la caz termenul de declarare a apelului a început să curgă de la 03 februarie 2021, ziua imediat următoare datei pronunțării dispozitivului hotărârii primei instanțe.

La 09 decembrie 2021, Moisei Nicolae și Moisei Maria au contestat cu apel hotărârea menționată, solicitând repunerea în termen, casarea hotărârii instanței de fond.

Examinând chestiunea privind acceptarea spre examinare a cererii de apel, prin încheierea din 16 februarie 2022, Curtea de Apel Chișinău a respins cererea lui Moisei Nicolae și Moisei Maria cu privire la repunerea în termen a apelului fiind restituită ca depusă tardiv.

Instanța de apel și-a fundamentat soluția în baza art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, concluzionând că cererea de repunere în termen este nemotivată, precum și, apelanții nu au adus argumente relevante și admisibile în justificarea omiterii termenului de apel.

Instanța de recurs notează că deși dispozitivul hotărârii primei instanțe a fost pronunțat în lipsa apelanților, faptul dat nu influențează depunerea apelului în termenul prevăzut de art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă. Or, prin dispozițiile articolului menționat legiuitorul nu condiționează termenul de 30 de zile pentru depunerea apelului de data recepționării copiei dispozitivului hotărârii sau a hotărârii motivate, dar de data pronunțării dispozitivului hotărârii.

La fel, în conformitate cu art. 116 alin. (1), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

În context, pornind de la solicitarea de repunere în termen a cererii de apel, motivată prin faptul că Moisei Nicolae și Moisei Maria nu au fost citați în mod legal despre examinarea cauzei și adoptarea hotărârii, Colegiul constată că apelanții au fost înștiințați despre examinarea cauzei intentate împotriva sa, la materialele cauzei fiind anexate avizele de recepție potrivit cărora în adresa apelanților au fost expediate citații pentru ședințele de judecată și care au fost recepționate (f.d. 146, 155, vol. I, 29, 31, vol. II). Astfel, recurenții au cunoscut cu certitudine despre inițierea prezentului proces de judecată.

În așa mod, examinând solicitarea apelanților de repunere în termen a apelului, Curtea de Apel Chișinău întemeiat a respins-o, deoarece argumentele apelanților/recurenților sunt declarative.

Drept urmare, decad argumentele recurenților precum că nu au fost înștiințați despre existența litigiului, în situația în care aceștea au recepționat potrivit avizelor de recepție citațiile pentru ședințele de judecată din 28 mai 2020 și 20 ianuarie 2021.

În această ordine de idei, Colegiul reține ca fiind justificată concluzia instanței de apel precum că nu sunt temeiuri de repunere în termen pentru declararea apelului or, motivele omiterii termenului sunt imputabile doar apelanților.

Deci instanța de apel întemeiată a concluzionat că în astfel de circumstanțe, calea de atac a fost epuizată, iar temeiuri de repunere în termen a apelului lipsesc.

Subsecvent, este întemeiată dispoziția instanței de apel privind restituirea cererii de apel în temeiul art. 369 alin.(1) lit.b) din Codul de procedură civilă, ca fiind depusă cu omiterea termenului legal. Or, instanța a refuzat să efectueze repunere în termen. Iar, din acest motiv, alegația recurenților precum că nu au cunoscut despre derularea litigiului este neîntemeiată, în situația în care instanța și-a onorat această obligație și a notificat pârâții la adresa de domiciliu.

Astfel, Colegiul reține că, cererile de repunere în termen a apelului nu au fost motivate de către apelanți și corect au fost respinse de către instanța de apel. Or, instanța de apel la soluționarea cererii de repunere în termenul de declararea apelului a rezultat din argumentele invocate în acest sens, în coroborare cu materialele cauzei și în raport cu normele de drept procedural civil.

Colegiul reiterează faptul că instanța de recurs verifică legalitatea și temeinicia încheierii supuse recursului la momentul adoptării acesteia. În așa mod, materialele cauzei atestă faptul că, la data pronunțării încheierii contestate, la materialele cauzei nu erau anexate probe incontestabile care să certifice faptul imposibilității apelanților de a contesta hotărârea în termen.

Respectiv, Colegiul susține poziția instanței de apel cu privire la faptul că apelanții nu au probat motivele omiterii termenului de depunere a cererii de apel.

Astfel, legislația procedurală de rând cu stabilirea anumitor drepturi procedurale participanților la proces, instituie și obligația părților de a se folosi cu bună-credință de drepturile lor procedurale, în scopul contracarării oricăror abuzuri de drepturi, la caz, crearea unei concluzii false de prelungire a termenului de depunere a apelului. Respectiv, reînnoirea acestui termen pe motive, care nu au putere de convingere, poate fi contrară principiului securității raporturilor juridice.

Luând în considerare cele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție apreciază recursul declarat de către Nicolae Moisei, Maria Mosei, reprezentați de avocatul Nicolae Agachi, ca fiind neîntemeiat și care necesită a fi respins, cu menținerea încheierii din 16 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. art. 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către Nicolae Moisei, Maria Mosei, reprezentați de avocatul Nicolae Agachi.

Se menține încheierea din 16 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Moisei Serghei și Moisei Olga împotriva lui Afteni Axenia, Afteni Clavdia, Afteni Dorin, Afteni Ion, Afteni Valeriu, Afteni Valeriu, Afteni Gherman, Afteni Sergiu, Aftenii Uliana, Aftenii Nicandru, Aftenii Zinaida, Arion Maria, Babin Mihail, Babin Piotr, Babin Galina, Babin Gheorghe, Babin Ion, Babin Iuliana, Babin Liuba, Babin Mihail, Babin Mihail, Babin Piotr, Babin Tamara, Baeș Achilina, Agapi Mariana, Moisei Tatiana, Baeș Matrona, Baeș Lilian, Rusu Valentina, Baeș Vera, Balan Gheorghe, Băeșu Mihail Emilian, Berlinscaia Angela, Berlinschi Mihail, Duca Lidia, Berlinschi Nicolae, Berlinschi Anton, Berlinschi Raisa, Cornișel Vera, Nicolaev Antonina, Bichir Aliona, Moisei Aliona, Mungiu Natalia, Platon Maria, Catruc Mihail, Cazacu Gheorghe, Ceban Sergiu, Grițai Valentina, Ceban Iosif, Cebanu Ludmila, Chirman Gheorghe, Ciobanu Petru, Cîrlig Petru, Cimacenco Elena, Crețu Mihail, Crețu Anna, Crețu Maria, Sidorean Natalia, Popușoi Lidia, Gangan Gheorghe, Golub Vitalie, Gondiu Maria, Luca Eudochia, Luca Vitalii, Perju Lilia, Luchianov Iurii, Mărjinean Nicolai, Moisei Ala, Moisei Andrei, Gîștemulte Constantin, Repcovschi Natalia, Moisei Ecaterina, Moisei Ecaterina, Moisei Galina, Moisei Valeriu, Moisei Maria, Moisei Victor, Duca Lidia, Moisei Maria, Moisei Maria, Iațco Victoria, Moisei Nicolae, Moisei Mihail, Moisei Iulia, Moisei Vasile, Moisei Victor, Morari Toma, Cebotari Larisa, Mungiu Maria, Mungiu Iosif, Pădurean Valentina, Mungiu Maria, Mungiu Mihail, Mungiu Natalia, Mungiu Nicolai, Mungiu Valentin, Mungiu Valentina, Nastas Maria, Nastas Vitalie, Osadci Alexei, Osadcii Dumitru, Gore Nicoleta, Osadcii Nina, Osadcii Petru, Osadceia Raisa, Țvigun Olga, Platon Andrei, Platon Ana, Platon Victor, Lungu Victoria, Popovici Maria, Popovici Vasile, Postolachi Nadejda, Prihodico Svetlana, Rîncău Lucia, Rîncău Ivan, Renchev Ivan, Rîncău Olga, Rîncău Serghei, Rogai Andrian, Rîncău Valeriu, Rîncău Vasile, Rîncău Vladimir, Rîncev Maria, Rogai Galina, Rogai Nicolai, Rogai Ion, Rogai Valentina, Roibu Nina, Șeremet Tatiana, Suvac Gheorghe, Suvac Zinaida, Cătănoi Tamara, Haritonenco Svetlana, Moisei Ion, Vasian Elena, Vasian Valeri cu privire la recunoașterea valabilității tranzacțiilor de vânzare - cumpărare a cotelor părți valorice.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecători

Mariana Pitic

Victor Burduh